

TELEGRAFUL ROMÂNULUI.

Telegrafulu este Duminică și Joi la fie-care două săptămâni cu adăușul Foisioarei. — Prenumeratiunea se face în Sabii la expeditorii Foisioarei, pe afara la 3 r. poste cu bani ga'ta prin scrisori fran-cate, adresate către expeditorii. Prețulu pnenumeratiunei pentru Sabii este pre anu 7 fl. v. a. ar pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 20.

ANULU XXIV.

Sabiiu 719 Martiu 1876.

trăcelelate partii ale Transilvaniei și pentru pro-vinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl. iera pr o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru prime, si tier streine pre anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se platescu pentru întâia ora cu 7 cr. sirulu, pentru a două ora cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Telegama.

Bistritia 17 Martiu. Meritulul Florianu Michesiu a repausatu.

Sabiiu in 19/7 Martie 1876.

Românii brasioveni, mergu, dice „S. d. T.“, in cestiunea reorganisarei fondului regiu, mâna 'n mâna cu sasii. Protestara si ei dimpreuna cu sasii contra reorganisarei planuite din par-tea ministrului de interne. Si inca, dupa cum se pôte judecă din giurs-tarea, ca ei nu au adusu speciali mo-tive pentru protestu — in favorulu privilegieloru sasesci, cari au causatu atâtea suferintie, atâtea dureri româniloru de bune simtiri, din acestu privilegiatu teritoriu. —

Procedur'a acést'a, e dupa cum de sine se întielege, apa pre mór'a sasiloru Abia s'a petrecutu si iata striga fôia birocratica-ultragermanis-tica din Sabiiu, in gur'a mare: „ca românii suntu totu atât'a nemultiamiti cu proiectulu de reorganizarea fundu lui regiu, că si sasii, — ca ei totu cu atât'a taria tienu la privilegiile sa-sesci, precum si sasii si numai poli-tic'a scurta de vedere a unoru a d v o-cati români, cêrca favoruri reu întie-lese, pre ruinele privilegieloru mân-tuitoare pentru toti.“ —

Se întielege ca procederea româniloru brasioveni nici cându nu le-a potutu fi sasiloru mai bine venita de-câtu chiaru in momentul de fatia. Pentru ei e de cea mai mare insem-natate, că sa-si pôte rectifică politic'a loru separatistica, printr'aceea că sa arete lumei ca nu voiescu decâtu binele comunu. Durere inse, ca pre cându chiaru dintre sasi, partea cea mai putienu îngusta de inima si mai dreptu cu-getatôre, ins'a saluta cu bucuria tem-pulu in care se pare a fi batutu ultim'a ôra a privilegieloru de trista memo-ria; se afla români, si inca români verdi si cari dupa positiunea loru aru fi sa fia luceferii romani-mului din fundulu regiu, — cari se sustiena ca-tenele atât'a de impededatôre nu nu-mai desvoltârei celorlalte nationalitâti din fundulu regiu, dar' si vietiei de statu constitutionale moderne.

Acést'a e ce-va tristu; dar' fapta. Remâne inse sa constatâmu, ca pre-sinta tienut'a româniloru din Brasiovu si districtu sêu nu, opiniunea roma-nismului din fundulu regiu? si de e numai o politica scurta de vedere a câtorv'a advocati; sêu dorinti'a tutu-roru româniloru si preste totu a tuturoru patriotiloru binecugetatori, — cassarea privilegieloru si delaturarea stârei de administratiune de totu abnorme pre-sente, din fundulu regiu?

In ambe aceste privintie nu va puté dubitâ nimene, ca dorinti'a tutu-roru româniloru merge intr'acolo, că sa se puna odata capetu privilegieloru cuprinse in sistemulu municipalu sa-sescu; si ca acést'a nu e numai ten-dinti'a câtoru-v'a advocati români. Déca va precugetâ respectivulu ca nu numai reprezentantii români din adunarea scaunale a Sibiului, toti că unulu: dar' chiaru si reprezentantii români ai celorlalte municipii din fun-dulu regiu, se esprimara totudéun'a si lucrara chiar' pentru delaturarea pri-villegieloru si a sistemii municipale actuale. Totu asemenea fû si tienut'a deputatiloru români din confusulu natiunalu sasescu, cându cu progra-

mulu natiunalu sasescu, pre carele maiortitatea confusulu 'lu acceptase de alu sêu. — Si desiguru ca si adi n'aru dá alta espresione dorintiei sele, întrég'a populatiune nesasa din fun-dulu regiu; cându i sar' dá ocaziunea de a-si exprimâ vointi'a in acést'a cestiune.

Dar' ôre suntu necunoscute, tôte enunciârile romanesci susmemorate, domniloru dela „S. D. Tgbt“? de le ignoréza intru atât'a si se léga de o aparintia urmata, de siguru numai din sensibilitate si preocupatiune? Nici decum; inse d-sele cauta numai medilôcele, care le servescu spre sco-pulu loru.

Nu e vorba, ca dóra românii din fundulu regiu, aru adorâ centralisa-tiunea cum s'a formatu la noi astadi. Séu ca aru fi inimizii ai autonomiei proprie; încâtu favoréza acést'a des-voltarea culturale si nationale. Dar' diu nici ca se potu ei luptâ pentru privilegie, cari servescu togmai in con-tr'a si in defavorulu loru; nici pen-tru o autonomia plasmuita anume nu-mai pentru o casta privilegiata si spre tutorisarea si suprimerea tuturor'a, cari nu se tienu de cast'a acést'a privi-legiata.

Românii in genere nu au pretinsu si nu pretindu nici astadi, nici dela puterea de statu nici dela ceilalti compatrioti alt'a; decâtu modus vi-vendi. Possibilitatea de a puté esistâ si prosperâ de sine si pentru sine; in calitatea in care ia lasatu Ddiu cá poporu de sine statatoriu. Ei nu vo-iescu a suprimé sêu a subjugâ pre ni-menea; de voia buna inse inca nu voru lasâ sa fia suprimati si nepas-tuiti de altii.

Si ce e alt'a laudat'a autonomia municipale saséscă? Decâtu unu con-glomeratu de dispositiuni maestrite precalculate anume spre a asigurâ domnirea unei caste, asupr'a celuilaltu poporu întregu din fundulu regiu. — Si pentru atare abnormitate sa ne lup-tâmu noi? Noi, acei'a in contr'a că-ror'a anume s'a plasmuitu monstrulu acést'a de autonomia si guvernare?

Legea municipale generale, nu va crede nimene ca dóra aru avé pen-tru noi: vre-o atragere, cu voturile ei virile si formele de reprezentare, mai numai intru atât'a favorabile unei autonomii adeveratu democratice, câtu si sistemele feudale din tempurile tre-cute. Dar' in legea acést'a se afla, celu putienu, sistemulu de responsabilitate incorporatu si se afla posibilitatea de a te puté scapâ de nisce oficianti ne-apti sêu necorespondietori; pre cându in autonomi'a municipale saséscă nici urma de tôte acestea.

Aici oficiantii se alegu, de-si suntu totu odata si domnii si stapânii scau-neloru si resp. ai districteloru, numai din partea reprezentantiloru orasie-loru si pre viétia. Responsabili suntu numai loru insusi sêu apoi mai ma-riloru de aceasi plassa, si esperinti'a te pôte invetiâ ca cu cestiuni de ace-stea poti treerâ câtu vei vrea dela Pontiu la Pilatu pâna ce vei veni la convingerea, ca trebuie sa as-tepti tempuri mai bune.

Adunârile scaunale si resp. di-strictuale, e dreptu ca aru fi sa fia o corporatiune, carea sa eserceze con-trôla si sa usueze responsabilitatea fatia cu organele esecutive municipali; dar' pâna ce suntu ele compuse in jumetate din reprezentantii cetâti-loru, care singure alegu oficianti mu-

nicipali, pôte-se asceptâ că sa-si eser-ceze drepturile si sa-si implinésca da-tori'a, astfeliu cum s'aru cuveni? Nici decum pentru ca o mâna spala pre alt'a si amendôue fati'a.

Dreptulu de candidatiune 'lu are constitutiunea municipale saséscă, co-munu cu legea municipale generale; elu face in ambele ilusorica ori ce alegere libera si neinfluentiata, numai câtu ca o influentia pôte fi mai multu, alt'a mai putienu interesata.

Se întielege apoi, ca unde maio-ritatea maestrita a corpuriloru re-presentative si administratôre, e sa-séscă, oficiantii români nu vei aflâ multi. Nu dóra pentruca astadi n'aru fi indreptatiti, — cá ôrecându — si ei de a ocupâ oficie; ci din simpl'a cauza, ca cei ce suntu chiamati de a alege, afla totudéun'a, mai apti con-curenti, de cum suntu cei români.

Ôre sa nu le fia cunoscute fra-tiloru români brasioveni tôte acestea si multele alte neajunsuri ale consti-tutiunei sasesci? Si déca le suntu cunoscute — cum negresitu ca tre-buie sa le fia — putut'au ei conlucrâ cu consciintia curata spre sustienerea unei atari constitutiuni?

De cum-va nui multiamesce pro-iectulu ministrului pentru reorgani-sarea fundulu regiu; pre noi inca nu ne multiamesce; fiinduca amu fi as-teptatu mai multu, amu fi asteptatu o cura radicale, pre cându elu e nu-mai o operatiune injumatatita. Inse ori-cum e proiectulu acést'a, decâtu constitutiunea autonómica saséscă, e pentru noi multu mai bunu. Si de-si privilegiile sasesci cuprindu in sine mai multa autonomia decâtu ne con-cede legea municipale generale; ce folosu, déca autonomi'a acést'a nu e si pentru noi. Ce folosu déca e bran-di'a buna inse in burdufa reu....

O, telegrama de alalta eri dela Budapest'a spune ca proiectulu despre regularea fundulu regiu si universi-tatea natiunale este acceptatu cu una-nimitate de către comisiunea admi-nistrativa. Eri s'a transpusu casei de-putatiloru. Refer. este Wächter.

Camer'a Romaniei este in-chisa. Alegerile cele nôue pentru se-natu suntu scrise pre 7 9 si 11 Aprile.

O telegrama de alalta eri din Budapest'a dice: Din Serbi'a avemu sciri fôrte neliniscitôre. Resbelulu cu Pôrt'a este verosimilu; eri s'a tienutu consiliu des-pre declararea resbelului. — Totu din acea di se anuncia din Belgradu o crisa ministeriala. Se vor-besce cu siguritate despre schimbarea ministeriului serbescu.

Revist'a politica.

In ministeriulu ung. de justitia — dice „Nemz. Hirl.“ — se lucra din tôte puterile si se pregatesce ster-gerea altoru dône-dieci de tribunale. Dispusetiunea acést'a va intrâ in viétia in decursulu lunei lui Maiu.

Dupa o telegrama la „Kelet“ pro-iectulu de arondarea Transilvaniei im-parte tiér'a, adaugendu-i si unele pârti din Ungari'a, in 14 comitate si 3 mu-nicipie urbane. Se sustiene scaunulu Ciucului, Odorheiului si districtulu Fa-garasiului (că comitate). Totu asiâ

comitatulu Albei inferiôre, alu Clu-siului si alu Solnocului interioru; se constitue dône comitate ale Cetâtiei de balta, dône ale Turdei si comita-tulu Sibiului.

Suntu mai multe dile de cându diurnalistic'a se ocupa cu indignatiune de afacerea unui locotenente dela ve-netori Hippolyt E r t e l baronu de Krehlau. Acestu oficieru ocupatu in institutulu geograficu militariu, se dice, ca a vendutu Rusiei si Prussiei planuri militare de mobilisare, planuri de resbelu in tienutulu Dunarei si statis-tic'a fortaretieloru. Dela atasiatulu mili-tariu rusescu lângă ambasad'a ruséscă din Vien'a, se spune ca negutiatorulu locotenente a primitu 8000 ruble. Fapt'a acést'a de tradatoriu a descoperit'o ambasad'a francesă, cărei inca i se fa-cuse oferte cu planuri. Locotenentulu este prinsu si cercetarea in urm'a faptei urméza.

Este o trista caracteristica fapt'a de mai susu in acelasi tempu cându din partea unoru barbati insemnati prussiani (dupa unii si rusi) se facura încercâri de a aflâ secretulu tunuriloru celoru nôue, a le câroru inventatoru este Uchatius. Lumea vrea se scie ca încercarea acést'a a remasu fara re-sultatu, cu deosebirea, ca prussianiloru li-aru fi succésu a câstigâ pre trei lu-cratori din arsenalulu austriacu cari lucrau la versarea tunuriloru ucha-tiane. — Fapt'a acést'a se desmintise de mai multe diurnale. „Kel. N.“ o sustiene si acum.

Din Bucuresci a sositu scirea ca sesiunea cameriloru este prolun-gita pâna la 10 (22) Martiu.*) Mai de-parte ca senatulu a votatu tarifa va-male nemodificata; iéra camer'a a pri-imitu definitivu imprumutulu provisoriu de 16 miliône si a statoritu cursulu de emisiuni dela imprumutulu dru-mului de feru per 42 1/2 miliône cu 80. Mai departe se telegraféza, ca camer'a votatu a se bate moneda (bani) de aur si de argintu cu efigi'a domnitorului. — Consiliariulu de le-gatiune dela ambasad'a germana din St. Petersburg, bar. de Alvensle-ben, este denumitu consulu generalu alu imper. germanu la Bucuresci. — Dupa dône dile vine scirea te-legrafica dela Bucuresci despre disól-verea senatului si escrierea de nôue alegeri.

Din pârtile tieriloru turcesci re-scultate vine scirea ca conducetoriulu de insurgenti Ljubobraties fu arestatu dimpreuna cu alti siése capi-tani ai sei de către oficiieri austriaci pre pamentu austriacu. De alta parte se spune, ca Vassa Efendi comisa-riulu de pacificatiune a plecatu dela Ragusa spre Mostar.

Despre arestarea lui Ljubob-ratics se scrie din Ragusa la „N. W. T.“ urmatôrele: Ljubobraties cu trup'a sea in reversatulu dilei a vrutu se pauseze in Virani. Loculu acést'a dupa carta se tiene de terito-riulu erzegovinênu. Cătra médiadi vine la Ljubobraties capitanulu cerculu Daucha in socotita de o compania dela regimentulu de infanteria austriacu Iellacici, sub comand'a capitanului Filous si face lui Ljubobraties cunoscutu ca a trecut preste fruntarie. Ljubobraties se provôca la cart'a unui oficieru de statulu majoru austriacu, majorulu Roskiewicz si néga trecerea sea preste fruntarie; cu tôte aceste, la dorinti'a

*) Vedi mai susu.

capitanului de cercu Daucha, comanda retragerea trupei sele. Trupele erau tocmă la mancare. Capitanul Filous invita pre Ljubobratice cu statulu seu majoru sa termine prandiulu aci in locu. Ljubobratice acceptăza bona fide invitarea acést'a cavaleresca dimpreuna cu adjutantulu seu Petrovici si ceilati, carierau cu densulu. Cându voi Ljubobratice sa mérga la trup'a sea fu invitat de capitanulu Filous sa remana preste nópte in Imoschi. Ljubobratice multiamesce si refusa invitarea. Atunci i se descopere ca elu si socii lui sunt prinsi. Nóp-tea fu escortat Ljubobratice si socii lui de compania pâna la Imoschi, unde fura arestati in casarm'a gendarmeriei, de unde in diu'a urmatoria fura transportati la Sign. Comand'a trupe de insurgenti o luă numai decâtu Alesandru Ilkaksics din Nevesinje, unulu din cei mai bravi conducatori. Cu Ljubobratice impreuna fura prinsi voluntariulu conte Faella (italianu) domnisiór'a Jeanne Marcus (olandesa).

Alta scire spune de arestarea a diece ómeni din gard'a de corpu a principelui Carageorgevici.

La 11 Martiu avu locu o lupta intre turci si insurgenti la Costainiti'a turcesca. Lupt'a a duratu mai multe óre. Resultatulu inca nu este cunoscutu. Totu ce se scie pâna acum este ca in Costainiti'a au sosit mai multe cara incarcate cu morti.

Din Constantinopole si din Belgradu vinu sciri fórte alarmatorie. De ambe pârtile se dirigu trupe spre fruntarie. Unu resbelu intre Pórta si Serbi'a este probabilu.

Interpelatiunea lui Polit a provocatu cele mai varie comentarie in foile publice. Semburele acelei interpelatiuni este imputarea, ca cabinetulu austriacu face politica de interventiu in orientu. Pre cându agerulu reprezentantu alu serbiloru invinovatiá in parlamentulu ungurescu pre guvernulu austro-ungaru, ca spriginesce pre turci in defavorulu insurgentiloru si alu slaviloru de sudu, pre atunci generalulu Klapka, revolutiunariulu maghiaru cunoscutu, lauda in colónele unui diariu politic'a neutralitátei ce o observa cabinetulu comunu, dara desapróba actiunea de reforma a puteriloru coaliate si astfelu convine in punctulu acést'a cu antagonistulu seu politicu din falang'a opozitiunei slave.

Vediendu cum siovaiesce o parte

Croquis.

(Fine)

Cârti maghiare pâna acum nu mi-amu procuratu, fiindu ca numai acum amu inceputu a invetiá magiaresce cu instructoru comandatu anume, dela B-Pest'a, dar' si afara d'aceea ómenii sunt ignoranti si malitiosi si nu mi-au recomandat nici un'a de Dne-ajuta. M'amu capuitu totusi cu memorabilele studie ale lui Rösler, cari scriu atátu de obiectiv in caus'a româniloru. De aru serie multi istorici cá acést'a, s'aru descoperi lucruri mari despre originea româniloru.

A dóu'a mi-amu arangiatu icónele comme il faut dupa becsülés.

De-si partea cea mai mare a intelegintiei romane, din cause, credem, prea bine cunoscute on. publicu*, se obicnucesc a-si infrumetsiá odáile cu totu felulu de tablouri natiunali, totusi eu nu me putui numerá decâtu intre cei putieni, cari abiá 'si tienu 3—4 portrete. — Din caus'a ast'a nici nu avui greutáti mari cu derangamentulu.

In fruntea apartamentulu antáiu stetea icón'a lui Traianu. Ace-

*) Sa me ierte d. P. ca i-amu furatu dicerea acést'a. Chestielesu sunt fort analóge.

a opiniunei publice admirandu astadi faptele eroice ale insurgentiloru, iér mâne incantandu-se de infatiasirea unui pasi'a turcescu, nu aru fi de prisos — dice „Fremd. Bltt“ — sa ne punemu intrebarea, cari suntu medi-lócele miraculóse ce le recomanda contrarii politice cabinetulu din Viena cá revalenta adeverata si nefalsificata? Nu e asiá usioru a responde la acést'a intrebare. Deputatulu sud-slavicu (Polit) ia in nume de reu proiectele de reforma ale guvernulu austro-ungaru, pentruca elu vede in'tensele unu pasiu, de natura, a detrage miscárei insurectiunali indreptatirea morale si a scuti pre Turci'a de sórtea, ce i-a rezervatu resturnatorii din Neoplant'a.

Dara ce are de a criticá amiculu pronunciatu alu turciloru (gen. Klapka) in acést'a actiune a puteriloru mari? Sa nu se sgudue statulu quo! Fras'a acést'a latina suna bine la urechi, are unu intielesu ambiguu. Déca intielegemu prin trens'a sustienerea imperatiei otomane cu tóte drepturile ei de suveranitate conformu tractatelor si in intinderea ei teritoriale intregra atunci numai orbi'a si maliti'a potu sa dica, ca politic'a austriaca staruesce dupa altu ceva ér nu dupa conservarea positiunei internatiunali a sultanatulu cá statu. Déca acést'a nu aru fi asiá, trebuia sa umblámu numai pre acele cáli, ce le doresce si cugeta acést'a specie de politici, cându ne vorbescu de neutralitate, trebuia sa lasámu lucrurile sa mérga cum mergu. Unde aru stá astadi Pórta cu o atare politica a puteriloru vecine, ea, care nu e capabila cu tóte scortiarile militare sa ne arete mscaru unu micu resultatu decisivu asupr'a insurgentiloru?

Ce erá atunci, cându puterile nu aducea la valóre influinti'a lor in Belgradu si Cettinje, spre a astupá sorgintii, din cari se nutrea insurectiunea, cându Austro-Ungari'a nu luá sub ingrigirea sea dieci de mii de refugiatu, cari neaflandu asilu la noi deveneau totu atáti luptatori desperati, cá sa tacemu de rigorositatea, cu care guvernulu priveghiaza la fruntarie si lucra la opera pacificatiunei si a repatriarei refugiatiloru cu mai multa energia, decâtu organele Portiei.

Politic'a nóstra se vede ca e mai convenabila si mai priincioasa integritatei imperatiei otomane, decâtu politic'a ce a crescutu in traditiunile lui Metternich, care vedea problem'a sea in perpetuarea marasmului ce straba-

st'a a fostu mare in tempulu seu. Astadi nu are nici o valóre. Pentru patri'a nóstra elu a plantatu reulu celu mai mare. De n'aru fi saditu aici in Transilvani'a unu neamu atátu de cleosu, care se tiene cá scaiulu de lâna si pe care nu-lu potu miscá toti barbii din locu, — atunci scie Ddieu, ce ómeni linisciti aru mai dormi pe locurile aceste. Deci

in antisiambra cu elu.

Mihaiu Vitézulu... Se dice c'a avutu intentiunile cele mai bune pentru romani, a voitu sa faca o imperatia mare romanésca. Amu stimatu totu-déun'a nesuintiele nobile; amu recunoscutu in elu unu omu de caracteru nobilu si cu multe virtuti dar de cându amu cetitu unu calendariu sasescu din estu anu m'amu convinsu de contrariulu, ca adeca a fostu unu siarlatanu nateru si nu si-a tienutu nici odata juramentulu. Unulu cá atare

in antisiambra.

Hori'a, Closic'a si Cristianu... creaturi nascocite, pe cari nu credu sa-i fi vediutu nici nene Costandeu, care i pune pe harthia, cu atátu mai putienu sa fia avutu ei ideile maretie, ce se istorisescu despre ei. Deci

in antisiambra!

Avému si pre metropolitulu Siagun'a.

tea intregu corpulu statulu osmanu si in sustienerea unei stári contagióse. Contele Andrassy s'a abatutu dela acést'a politica, a parasitu vechiulu siablonu, elu staruesce a sustiené, promová si consolidá totu ce e vitalu in imperiulu turcescu, si a pune acolo unde s'a stinsu ori-ce vitalitate, in loculu influintiei turcesci pre a Austro-Ungariei. Interesulu patriei nóstre cere cá vecinulu nostru mai de aprópe din orientu, care aru fi chiamatu sa ni fia celu mai bunu cumpeptoriu, sa se sustiena solventu si neatacabilu in integritatea sea, dara nu se póte asteptá dela noi, cá sa ne facemu anteluptatori pentru densulu acolo, unde si-a terminatu rolulu, pentru a-lu restitui in starea de mai inainte pre spesele puterei nóstre. Aplicandu acést'a la situatiune nu vomu vedé o contradicere seu ambiguitate, candu acel'asi barbatu, carele se nesuesce a propti si radicá suveranitatea ce se clatina a sultanulu in Bosni'a si Erzegovin'a, de alta parte nu-si face scrupuli a incheiá unu pactu cu Romani'a si a purtá fatia cu acestu principatu, care a sciutu sa se subtraga de ori-ce ingerintia a Portiei, nu o politica turcesca, ci o politica specifica austro-ungara.

Pâna la momentu contrarii acestu programu politicu ni-au remasu datori cu argumentulu, ca acést'a nu aru fi mai avantajosu monarchiei decâtu acel'a, pentru cari se insufletiescu densii, fára de a-lu precisá. De alta parte — termina „Fr. Bl.“ — avemu satisfactiunea de a vedé puterile cele mai conservative fatia cu Turci'a coaliate sub flamur'a Austro-Ungariei, pre cându alti contrari de natura celorlalti puteri mai susu se paru ca lupta mai multu pentru tricolorulu slavu seu pentru semilun'a turcesca, decâtu pentru vulturulu austriacu.

Unu típetu de dorere din Bosni'a.

O deputatiune de refugiatu din Bosni'a presentá de une-dile maresialulu camp. de Mollinary o petitiune ce o reproducemu in traducere. Petitiunea dice:

Ilustre Dle! Din mai multe pârti strabatú la noi scirea, ca guvernulu gratiósei Majestáti a Imperatulu si Regelui monarchiei austro-ungare, a tramisu, in contielegere cu guvernele din Petersburg si Berlinu, atotu puterniculu padisiahu o scrisóre, in care se ceru in favorulu raialeloru din Bosni'a si Erzegovin'a unele drepturi si

O! natiune fericita! cugetamu adese in mine, eata barbatulu alesu. Messi'a pe care ni-lu tramise prevedinti'a, cá sa ne conduca in tier'a „fagaduintiei.“ De trei ori fericé voue romaniloru, ca aveti in sinulu vostru unu atletu atátu de impunetoriu, care prin tactica si portarea sea va sci vindecá ranele seculare, cari au sangeratu neintreruptu. Mi saltá inim'a de bucuria, cându mi improspetámu in memoria cunoscut'a-i massima mai multa lumina. Bucurate noue Ierusalime, amu repetitu cu densulu vediendu progresele imbucuratóre, ce vedému in biseric'a romana, incredintiata sub ingrigirea-i parintésca, lumin'a Domnului preste tine au stralucitu! De aci inainte vei fi si tu respectata cá celelalte confesiuni din patria, nu o se mai fii despretiuita.

De megholt Mátyás oda van az igazság. Au muritu Siagun'a, si cu mórtea lui i s'au stensu si nimbulu. Au fostu mare pâna au traitu, dar' astadi recunoscu si amicii lui cei mai buni, ca s'au insielatu intr'ensulu. Nu credu, déca aru dori baremu unulu din acesti'a, cá se mai reinvia Siagun'a. Din contra toti se bucura din inima sincera, ca au scapatu de densulu. Inca câte-va diecenii si va fi stersu pentru vecia din memori'a ce-

usiurári. Noi ni-amu procuratu prin barbatii nostri de incredere scrisórea in cestiune, amu cerutu sa ni se cetsca si esplíce pentru ca credeamu, ca vomu aflá intr'ens'a unu remediulu si balsamu pentru suferintiele nóstre cele grele.

Intr'aceea aflaramu, ca ne amerintia furtune si din partea aceea, de unde asteptámu scutu siguru.

Suferintiele grele ale raialeloru bosnio-ertiegovinene sub domni'a selbatega, aspra si ilegale a turciloru, a agailoru si begiloru lor sunt cunoscute tuturor si raialele, avise la sine, trebuia sa ia armele contra turbatiloru lor apesatori, pentru a scapá de dorerea desperárei.

Nu intielegemu dara, pentru ce scrisórea numita a trebuitu sa sune astfelu si nu altmintrea.

Privindu-o inse asiá precum este venimu la cunoscintia, ca suferintiele si dorerile sermanelor raiale in Bosni'a si Ertiegovin'a nu au datu ansa la acea scrisóre, si nu sunt nici obiectulu ei.

Scrisórea insasi dice, ca a fostu provocata prin insurectiune, ca scopulu ei inse e sustienerea vietiei si a puterei imperatiei sultanulu. Din acestu temei scrisórea staruesce numai pentru pacificatiunea provinciiloru resculate, dara nu spre glori'a si onórea crucei, si nici pentru a asigurá progresulu omenescu basatu pre cruce, dreptulu si libertatea. S'a avutu in vedere numai glori'a si onórea semilunei, precum si persecutiunea si sclavi'a conditiunata de acést'a.

De aceea, serenissime Dóme, nu se afla in acea scrisóre nimic'a ce nu aru fi promis de já atotu puterniculu sultanu in hatihumaiurile si fermanele sele, si adeca intru folosulu raialeloru. A insirá tóte promissiunile de pâna acum si a confirmá valórea lor, aru fi lucru de prisos. E o silintia zedarnica a impreuná aceea ce din natura separe ne impreunabilu. Si déca crucea si semilun'a aru poté fi impreuna, fia in pagub'a unei'a seu a altei'a, la acést'a s'aru recere multa munca si tempu.

Esperintia ne invetiá, ca promisiunile atotputerniculu sultanu nici in tempuri de pace nu se putura realisé. Cu atátu mai putienu se póte intemplá acést'a acum, cându suferintiele si asupririle in ambele pârti au ajuns la punctulu de culminatiune. Noi avemu lipsa de unu ajutoriu grabnicu si resolutu

loru ce l'au cunoscutu. Consentu cu acesti'a prin urmare

in antisiambra.

Iancu... si-a capetatu resplat'a in viétia... A. B. resvretitori eri, resvretitori astadi; M. dacoromanistu, care erá mai bune, déca nu se reintorcea dela P. cându a cutezatu sa vorbésca romanesce intr'o dieta indesuita cu patrioti infocati;

in antisiambru.

Acum organizarea cea nóua!

Implutumi-amu tóta chili'a cu icóne dupa chipulu si asemenarea uniculu poporu providentialu, care e menitu sa cârmuiesca intregu universulu, pe mare si pe uscatu, a cârui resiedintia se afla plantata pre câmpurile manóse ale Magiariei extraquam non est vita, si est vita non est ita.

Diurnalistic'a romana inca amu pus'o de cuiu. Acést'a mai are norocu cu advocatii romani, cari si sacrificia ultimulu denariu intocm'a cá vedu'a din scriptura pentru sustienerea ei cum si cu miserii amplotiati romani de pe la tóte oficiele publice fára a câroru ajutoriu aru trebui sa se duca tóte pe copca.

De ocamdata m'amu abonatu la „Magyar Polgár“ diurnalulu celu mai patrioticu si cu idei mai sanetóse, cá-

din partea marilor puteri, altu ajutoriu nu ne folosesc. Nu sunt puterile in stare sa ne dea un atare ajutoriu, sa ne lase atunci in mán'a sortiei nóstre.

Noi suntemu convinsi, ca nu ne póte ajutá nici o scrisóre, fia adresata la ori si cine, care nu e scrisa cu sabi'a si sânge.

Ne pare si fórte reu, ca cei ce au tramisu acea scrisóre voiescu sa impedece miscarea nóstra libera.

Se dice, ca puterile trebuiau sa scutésca onórea si independintia sultanului; noi credemu, ca puterile trebuiau sa scutésca si onórea si liber'a vointia a aceluor state, cari voiau si trebuiau sa ne vina intr'ajutoriu. Lucrulu inse nu este asiá. Precându se scutesce independintia sultanului, popórele crestine din Bosni'a si Erzegovin'a se punu in catenele cele mai grele, precum si acele state, cari cu mai multu dreptu se numescu „state“ decâtu statulu din Stambul.

Ilustre Dle! Din scrisóreá tramsa la Constantinopoli, chiaru si déca sultanulu o va fi primitu, ved mu, unde ne aflámu. Turcii din Bosni'a si Erzegovin'a ridu acum cá si mai înainte de asteliu de epistole dicendu: „Nice odatanu se póte pune crucea alaturea cu coranulu“, ghiaurii nu potu fi egali indreptatiti cu urmatorii profetului.“

Ilustre Dle! Tu ai fostu gratiosu fatia cu noi, da Imperatului si Regelui nostru cea mai caldurósa a nóstra multiemita pentru scutulu si ajutoriulu ce ni l'a oferitu, totu odata róga inse pre Imperatulu, cá Prea inaltiatu acelasi sa nu refuze nici pre viitoriu familielor nóstre scutulu si ajutoriulu. Noi, cari nu preste multu vomu trebui sa ne reintórcemu in patri'a nóstra, pentru a aflá acolo libertatea séu momentulu, Te rogámu a dispune sa ni se redea armele pre cari trecându pre partea acést'a trebuiramu sa le dámu oficiolatoru; pentru ca in arma jace, déca nu mântuirea, totusi garantia, ca nu vomu muríneresbunati.

Remánemu in firm'a credintia, ca acést'a trista rogare a nóstra primindu-o in modu gratiosu, o vei substerne cátu mai curendu Majestátiei Sele Imperatului si Regelui.

Correspondintia originala.

(Urmare din nr. 88/1875.)

Georgie Blag'a lui Antonie, unu omu betivu, dar' sa spunu domnule,

ruia nu-i pésa de nime, chiaru nici de Imperatulu.

Apropos! mi veti dice renegatu? Putinu me dóre capulu. Nu suntu numai eu. Si apoi nu le merge bine la toti renegatii? Aici dicu fára nici o remuscare, ca nu caracterulu igrasia pe omu, ci traiulu bunu.

Inse n'amu se mai intindu vorba lunga cu voi.

Vorba multa-i seracia
Lumea-i pentru veselia
Astadi bine se traiescu
De mán'e nu me gandescu.

In sfersitu inca un'a.

Tenerii romani s'au obicinuítu de cátu-va tempu — firesce din cause binecuvantate si justificavere — a se inolá sub flamur'a lui Hyмену cu totu felulu de natiuni straine. Fórte bine. Aceste i-aducu la resonu. Din parte-mi cunoscu fórte putieni pána acum cari au venitu la calea adeverului in modulu acést'a. Cu acést'a me asociez si eu si mi-amu si pusu ochiulu pe o viola din gradin'a vecinului si nu potu decâtu sa-ti recomandú si tie unu carminu din gradin'a de lánge mine.

Alázatos szolgája.

N. P. Petrescu.

ca pána a nu aduce diavolulu pre jidovii aici in satulu nostru, nu au fostu betivu. Elu s'a datu dupa beutura, s'a facutu betivu si s'a stricatu numai dela venirea jidoviloru in satulu nostru. A beutu in credintia, cátu au beutu póte sa scie numai renz'a lui, destulu ca jidovóic'a acést'a vestita iau luatú cas'a cu curte cu totu in detoria de 80 fl. v. a. pentru beutura. Georgie Feru fostu militariu, au avutu aici posesiune o gradina cu totu felulu de pomi si locu de cucuruзу. Dupa ce au venitu dela militie mai antierti, jidovóic'a s'a pusu cu viclenia prelánge elu, i-au smulsu gradin'a din posesiune adeca au cumperatu-o cu locu cu totu pre lánge contractu cu 60 fl. v. a; ea inse nu i-au datú banii gat'a, ci iau datú vre-o 3 luni mán-care si vinarsu si apoi au fostu platita, iér vendiatoriulu au remasu proletariu.

Ea au mai luatú si dela altii cáte o holda cáte unu locu de cucuruзу, dar' cei spusi cu numele suntú veniti dimpreuna cu familiile lor, — cari suntú insurati — la sapa de lemnú séu cum ai disu D-ta, la stare de cersitoria!

Este de temutu domnule, si se va intemplá de preste 5, 6 ani nu voru mai remán'e nici 10 locuitori in satulu asta neciupeliti de jidovi, pentru ca si dările suntú grele, banii scumpi si ómeni si mai avuti se indetorescu la jidovi pre lánge camete grele se platésca dările, vine la mijlocu vre-o nenorocire, nu potú platí la terminu, jidovii de locu 'i amerintia cu procesu; si sciindu ca omulu nu are incatrau, — e prinsu cá musc'a de painginu — cá se smulga unu pamentu dela elu, nu se invoiescu la asteptare, atunci bietulu omu cá se incungiure cheltuielile cele mari de procesu 'si stirbéza posesiunea si 'i da veri unu pamentu.“

La acestea diseu eu, bine frate, dările suntú gr.le, dar' asiá se dice: da imperatulu ce este a imperatului, si lui Dumnedieu ce este a lui Dumnedieu, ómeni sa se mai retiena dela beuturile jidoviloru, cari si asiá cum disesi D-ta mai nainte, nu suntú curate ci stricate si multe si spurcate — cáci nici jidovii nu ducu pre ómeni cu poterea in cárcimele lor, si asiá facându ómenii nostri le va fi mai usioru a platí dările, — „bá cv insielaciuni domnule si cu amagiri 'i ducu mai cá cu puterea. Apoi déca amu avé in satu unulu macaru, care se dea invetiatura cum amu auditu invetiaturi si sfaturi din gur'a D-tale date ómeniloru, sar' mai oprí de a imbogati pre jidovi, dar' D-ta scii ca preotulu nostru inca se duce la vinarsulu jidoviloru, si mai cunoscu inca preoti si din alte secte cari facu totu asiá“, fu respunsu.

Curiositatea asupr'a celor audite despre Geógiu, me facu de merseiu in duminec'a cea mai de aprópe acolo, unde in preumblare-mi pre stradele acestui satu, mie cunoscutu inca din anii copilariei mele, locuitu inainte de 1848 de crestini, (fostii domni pamentesci si iobagii lor) si unde — curtile si gradinile celor dintáiu erau infrumusetiate cu stoguri de gráu, cotarci cu cucurudi, si pivniti pline de beuturi de tóta speci'a, curate precum le dedea frumós'a si indurat'a natura, erau bucate de preste ani si la cei din urma (fosti coloni) vede omulu astadi in multe curti domnesci parte cumperate, parte luate in arenda de jidani, vinarseriile si vozurile cu plamadituri ale acestor'a, crestini dintre fostii coloni in servitiulu lor si dileri periti la fetie de beuturile lor spirituóse, falsificate si stricacióse stomachului si zdrentiosii, curtile fostiloru coloni numai au frumosulu prospectu de odinóira, cáci bucatele aduse dela câmpu se transportu curendu in magazinile jidaniloru in camete pentru detorii, animalele domestice inca suntú rari:

In tóte stradele Geógiului suntú case de zidu jidovesti; parte din fundamentu edificate, parte renovate, cátu acestu satu pare a fi satu jidovescu. Acestu soiu periculosu nu este ruinatoriu numai pentru tieranii rustici ci si pentru fostii domni pamentesci de si acestea au lacomitu la arendiele cele grase a le jidaniloru si au introdusu, spre marea dauna a tieraniloru limitatiunile cárcimaritului.

In un'a din stradele principale a le Geógiului dedui de unu grupu de ómeni, unii siedindu, altii stándu pre picióre inaintea unei case. Cu aceste statui in vorba, audiu din gurile lor, ca 9 familii române de acolo suntú totaliter seracite de jidani, si la intrebarea mea: dar' apoi acum ce facu remasi fára avere? 'mi respunse unulu arátându-mi unu porc, care pásia inainte in lungulu ulitiei „umbla iéc'a domnule cá porculu acél'a, pre uliti.“ Totu de acolo mi aretara o casa nóua scósa la strada, edificata de unu locuitoriu românú si fost'a proprietate a lui, dar' acum cumperáta de unu jidanu mai dându-i si si bani si cumperandu-i o casa vechia in alta ulitia. Mi mai aretara inca o casa nóua, mare din materialu solidu, nu de totu gat'a, pre care numai ulitia o desparte de cas'a parochiala si curtea bisericeii greco-orient. de acolo. Mi spusera ca loculu pe care este edificata acést'a casa au fostu ereditu de 2 frati románi, dela parinti, dar' jidanului i succese dupa multa truda a induplecá pe proprietari a i-lu vinde, apoi elu li-au cumperatu altu locu cu case mai delaturi si li-au mai datú si bani. Asiá se scotu românii rustici de jidani din locurile cele bune si se tipa delaturi.

Nu fura de ajunsu cele esperiate in Geógiu, spre sfasiarea inimei mele, trebui se mai andu in diu'a urmátore in scald'a Geogiului eata ce:

Unu românú rusticu, in etate de 54—57 ani, de jumetate incaruntitu, de statura mai inalta decâtu de midilocu, corpulentu, cu fatia plina si o fisionomia placuta, din unu satu din giuru, cu care me intalnii in o ulitia si incepu conversatiunea, care din ce in ce deveni totu mai interesanta, admirandu-i priceperea naturala si incantatu de vorbele-i logice, ce me si indemná a-lu intrebá ca scie cetí si scrie? la ce respunsulu fu: „nu sciu domnule“. Acest'a 'mi dise intre altele cum urmátorele: nu avemu dela cine cere nici o invetiatura domnule, suntemu cá o turma fára pastoriu! Preotii (??? Red.) nostri si chiaru si notarii románi suntú un'a cu jidanii, sciu intemplári ca in unele sate sate-nii au pusu peciorulu in pragu, si jidanii nu s'au potutu asiediá in satu; dar' mai la urma jidanii au cumperatu pe preotu pe notariu si bireu si inca pe cáti-va din fruntasii satului, cari apoi au tienutu multimea in fréu, au venitu jidani si s'au incubatu in satu, au facutu si facu mari pustiiri. Amu avutu si solgabireu românú, dar' si acél'a au fostu lacomu, in pung'a jidaniloru, si ei avéu dreptu inaintea lui, cum au dreptu ei acum la celu de acum (nerománú). Advocatii románi domnule nu stau inderetu advocatiloru de alte natiuni in a trage de pe noi românii. Sciu sate romanesci, cari au avutu procese cu posessori pentru vre-o parte de hotaru, s'au feritu de advocati straini, si in urma s'au trezitu cu causele lor vendute pentru sute si mii la contrari de advocati románi. Póte ca nici cu advocati straini nu umblau mai bine, dar' celu putienu dorerea nu erá asiá de mare, déca reulu le veniá dela straini.*)

Eu amu umblatu in Zarandu, acolo in Bai'a de Crisiu suntú mai toti dregatorii dela cancelarii romani, in Bradu este gimnasiu romanescu cu

*) Incidit in Scylam, qui vult vitare Carybdim.

profesori invetiati romani, dara jidovii, au facutu si facu perjolu si pe acolo, cá si pre aici si cá pretutindenea, si marturisescu dle ca eu nici odata vorbe nu svaturi bune cá dela D-ta nu amu vedutu, vedu ca te dóre pentruca ne vedi perirea, si Dumnedieu sa te tiena, dar mi-arú paré bine sa sciu ca de cine amu norocire? Eu satisfacui dorintiei lui, apoi 'si luá diu'a buna si ne despartiram.

Este unu ce ingrozitoriu, cum chiaru si numai unu jidanú singuru, incubatu odata in unu satu, stórce averea locuitoriloru crestini in 5, 6 ani. Esemplu Bampotocu si Gargova, cea din urma comuna cu circiter 180 case, unde si biserica sa aiba — dupa cum mi spusera unii sateni 1873 — dreptu de carcimaritu, care inse sa-lu dee totu-déun'a d. protopopu respectivu in arenda la jidanu la care abate si unde sa fia bine primitu.

In ambele comune abiá mai resuffla ómenii, suntú storsi de tóta averea prin jidani si totu asiá suntú si in multime de alte sate.

Jidanii suntú din mai multe puncte de vedere chiaru si pentru statu daunosi, si se luámu numai casulu ca dupa indiciele statistice cele mai nóue suntú in Austro-Ungari'a 822,000 jidovi si in armata numai 2020 de feciori jidovi, si ast'a face pre omu a-si esplicá ca ei trebuie sa se scóta la asentatii dela inolare la militia si prin corumperi, cáci ei in modulu aretatu 'si implu pungile de bani si devinu proprietari mari de realitáti in interiorulu comunelor si de pamenturi la câmpu, apoi e usioru a unge.

(Va urmá)

Varietáti.

* Bibliograficu Asupr'a situatiunei. Colectiune revedita si adause de articuli si foióire, de Ioanu A. Lapedatu. Acést'a carte s'a pusu sub tipariu si va aparé preste curendu; ea se procura deadreptulu dela autoriu, care se afla in Brasiovu. Pretulu e 60 cr. v. austr.

* Din tempulu esundárilor. Din o epistola privata dela unu invetiatoriu impartasimu urmátorele:

In 20 Fauru st. n. a. c. dupa amédiadi la 2 óre cându chiaru amu inceputu prelegerea cu 53 elevi, pre ferést'a scólei amu vedutu cumca A. Bulbucu judele, alérge in fuga mare pre strad'a principale a Lapusiului rom. in josu, cugetandu ca de fric'a cui-va fuge, séu alérge dupa cine-va — amu bagatu de séma ca intr'o directiune cu densulu vine pre riulu Lapusiului ap'a cu tabli de ghiatia fórte infiórátore, si mari, gróse de 3 decimetri si late cá fatia casei, si si mai mari, cari in directiunea casei scolare vis-a-vis cu scóla s'au opritu si s'au radicatu un'a preste alta 2 urme dela drumu in susu. Ap'a oprindu-se in sloi gramaditi, au esitu din alvia, si au apucatu directiunea pre strad'a principale in josu — pána cându amu mantuitu elevii de periculu. Ap'a m'au cuprinsu de tóte pártile, si luándu-mi famili'a in spate amu fostu silitu a parasí scóla, si m'amu mutatu cu famili'a la vecinulu Soln Ioská. Ap'a totu crescea. Amu fostu siliti a ne urcá 2 gasde cu famili'a in podulu casei, de unde prin gaur'a ce o amu facutu amu observatu ca ap'a cu ghiatia s'au indrepstatu cu totulu spre noi, de unde amu fostu siliti a ne cobóri din podulu casei si a ne duce famili'a prin apa si prin ghiatia, pána in bréu, si a ne urcá pre rip'a la Bumbu, unde ne-amu potutu scapá numai viétia.

De acést'a esundare au fostu cuprinse 21 familii cari au scapatu in podurile caselor. — S'au innecatú 8 oi 2 junci, si apoi alte vietáti mai merunte ce se potú aflá pre la case, dearendulu, mobilele de prin case tóte le au udatu, si parte mare le au luatú ap'a cu sine, — pagub'a preste totu póte sa fia 600 fl. v. a.

Judele Ant. Bulbucu au făcutu reportu judeului procesualu N. Ratiu carele indata au datu porunca si au scosu ómeni din cercu la 1000 pre 2 dile, si dealungulu riului au taiatu unu pareu de 300 metri lungu 4 metri afundu si 4 metri latu, — dupa care ap'a cu ghiati'a au inceputu a se retrage in alvi'a sea. In modulu acest'a ne-amu mantuitu; altcum casele, si tóte alte cele deveniau manate de apa. O parte din ómeni, cãror'a le-au fostu posibilu s'au mutat cu totulu din case, iera alte parte cãror'a nu le-au fostu posibila mutarea, au remasu in casele frigurose, pre cari inse iau cuprinsu morbulu.

Resbunare. In comitatulu Solnocului interioru, cerculu Lapusului ungurescu, in comun'a Suciulu de josu de mai multi ani locuindu unu jidanu cu numele Grünstein in Iosifu, care cu cametele cele grase ce le au storsu de pre spatel populului romanu, s'au inavutitu forte, au vendutu si au cumperatu cu dob'a case si mosii a mai multoru individi din Suciulu de josu, a unor'a si din Lapusului romanescu, iau adusu la sapa de lemn, li-au acatiatu traist'a in spate si ei au pornitu pre drumulu cersitului. In 29 Febr. st. n. a. c. nu pré tardiu sér'a Grünstein Iosifu siedé in cas'a sea propria la masa. Atunci se dice din afara pe feréstă cine-va a trasu cu pusc'a si Ios. Grünstein remase la momentu mortu. Motivulu impuscaturei se vede ca n'a fostu altulu decâtu resbunarea. Iosifu Grünstein luá 120% dupa o suta floreni pre anu.

Veste buna pentru fumatori. Ministrulu reg. ung. de fincie a emisu o ordinatiune in privinti'a controlărei tabacului. S'au plansu multi, ca pachetarea e rea, ca cualitatea tabacului nu e buna si ca de multe ori (ba prea adeseori!) se afla in tabacu si in cigări obiecte straine. Pentruca sa se pótă constată invinuirile radicate asupr'a fabricatiunei tabacului. Directiunile suntu indatorate a asterne lãnga raporteles lor si fabricatulu de pricina. Déca nu va fi mai bunu tabaculu si mai bune cigările si dupa dispusetiunea acést'a „las' pre mine“ a disu unu glumeti, care tragea nisce fire de călti dintr'o cigara de 5 cr.

O fontăna periculosa. In (Erdő-Tarcsa), comitatulu Cetătiei de balta s'a sapatu o fontăna. Dupa ce sapatorii au ajunsu la o afundime de 7 stengini au inceputu a se inaltia din fantăna aburi puturosi. Unu sapatoriu s'a demisu si dupa aratarea acést'a in fundulu sapaturei, a cadiutu inse numai decâtu josu la pamentu iara de nici o simtire. Totu asiá s'a intemplatu si cu alu doilea. Cu multu necasu fura trasi afara amendo cu nisce carlige; dara nu se mai putura desteptá. Din urmele gasite in pamentulu sapatu si scosu afara se da cu socotél'a ca sub fantăna trebuie sa fia unu stratu de carbuni de pétra.

Locu deschisu.

(Urmare si fine din nr. 18.)

Totu odata intréba dle corespondinte si comisiunea investigatóre contr'a mea din Dev'a, ca m'au potutu pre mine bravulu romanu Demianu la vre-o comisiune dovedi, ca amu comis astfeliu de fapte ilegale cá d-sea?

Aceea este adeveratu, ca in urm'a atatoru acuse pentru atatea celaim facute prin bravulu romanu Demianu date din partea locuitorilor din acestu cercu la mine, in sensulu legei, alu dreptătiei si a binelui publicu l'amu citatu oficiosu, si numai dupa 2 citări legale ne voindu a se presentá i s'au ordonatu escortarea cu gendarmeri'a si si atunci diu'a nu nóptea?

Dara dle corespondinte aceea nu presupune nici odata, ca déca Ilustritatea Sea dlu comite supremu, care sub tóta splendid'a cariera a vietiei sele au documentatu totu-deun'a cu dovedile cele mai viue iubirea de dreptate, in urm'a atatoru invidiose acuse; m'aru fi aflatu pre mine prin comisiunea investigatóre de vinovatu, nu me-ar fi suspendatu din officiu, si nu crede nici aceea ca fapte de care socoti ca amu comis eu, bantue poporatiunea din ctulu Unedorei; nu dieu nici odata, fãra mancătoriile si celaimle cele multe, precum au comis chiaru bravulu romanu Demianu din Balsi'a fiindu cá solgabireu mai multi ani, séu dóra cugeta dlu Demianu din Balsi'a ca solgabirei presentu inca facu celaim si mncătorii, precum presupune de densulu ca au facutu, nu se admita la acéstă credintia dlu bravu romanu Demianu conformu titulei date de corespondintele nici odata pentru-ca Ilustritatea Sea dlu comite supremu cá totu-deun'a recunoscutulu iubitoriu de dreptate si adeveru, nu numai ca nu suferé astfeliu de abusuri; fãra eu sum in acei'a firma sperantie ca Ilustritatea Sea dlu comite supremu va trage la meritata pedépsa, si abusurile facute pâna acum'a, si prin urmare si bravulu romanu Demianu 'si va primí pedéps'a meritata pentru nenumeratele sale fapte de celaima comise sub durat'a slusbei sale. —

Au cugeta dlu Demianu, ca faptele acestea; ca sum romanu mare, ca nu sciu unguresce, ca amu tîenutu sigilu românescu in cancelarie, si ca lucru românesc, suntu abusuri si crime, de-mi urgeaza cu ori ce pretiu, si pre ori-ce cale suspendarea din officiu in sperantie sa devina densulu in acestu postu, ca alt'a nu se pôte explicá.

Ve asigurediu stimat dle Redactoru, ca dupa finirea cercetărei contr'a mea in privinti'a acést'a cu mai multa materie, si mai pre largu ve voinu in comoda stimatulu diariu.

Totu odata se róga stimata redactiune dela *Albin'a* sa binevoiesca a dá locu acestei reflectări si in stimatulu seu diurnalu *Albin'a* in care au aparutu si acús'a contr'a persónei mele. —

Almasiu mare in 6 Martie 1876.

Simeone Trifu
jude procesualu in
cerculu Almasiului.

Domnule Redactore! In pretiutulu diariu ce redigeti nru 18 — febr. 29 (12 Martiu) aparú unu estrasu din o corespondintia particulara din protopresbiteratulu rom. gr. or. alu Cohalmului dto 20 Febr. subscrisa de I. B., — la care cu permissiunea pré on. d-vóstra anotezu. —

Nu tragu la dubietate progresulu par. adm. ppescu Nicolau D. Mircea atátu in sfer'a bisericesca cátu si in cea scolara in protopresbiteratulu incredintiatu conducerei d-sele! implinindu-si in calitatea sea cá atare sacr'a missiune; — iér' ce privesce dechiaratiunea nebasata a corespondintelui, ca in unele comune din protopresbiteratele invecinate nici ideea n'aru esistá pentru formarea de atari fonduri parochiale! ?? — o dechiaru de tendintia malitiósa, nutrita de unu omu fãra socotintia si seriozitate.

Camu potu sci eu cine e dlu I. B. „cauda leonem facit“!! ridice dlu pre siefulu seu tractuale pâna la alu treilea ceriu, dara se nu vateme pre nedreptu pre atari protopresbiteri, resp. adm. protopresbiterali cari pôte tóta vietia si a consacratu pentru inflorirea sântelorlu cause bisericesci si scolare!! —

Convinga-se dlu I. B. mai întâiu despre cele ce voiesce a scrie in

publicu, apoi sa cuteze a pásí in publicu. X.

Publicare de licitatiune.

Comun'a bisericesca gr. or. din Resnovu dupa ce si-au primitu aprobările necesari dela autoritătile mai inalte competinti, — in diu'a de 25 Martie st. v. 1876 la 10 ore a. m. va vinde prin licitatiune verbala publica, padurea de fagu de pre muntele bisericeii Baiu séu Dibamu aflatoriu in Romania districtulu Praha o v'a.

Conditiiunile de licitare precum si alte explicări se potu capetá si respective vedé in scól'a romana de aici, unde se va tîené si licitatiunea. Resnovu in 25 Fauru 1876.

Comitetulu parochiale.

Ad Nr. 10. 1876.

Concursu.

Devenindu vacanta parochi'a in Brisnicu protopresbiteratulu Dobrei, se escrie prin acést'a concursu cu terminulu pâna la 21 Martie st. v. a. c. in carea di se va tîené si alegerea.

Emolumentele suntu:

Portiune canonica 7 jug. parte aratoriu, parte fenatiu, dela 80 numeru de case 80 miertie mari de cucuruza sfarimatu, si dela geleri o di de lucru, apoi stol'a usuata. Tóte aceste emolumente computate la olalta dau unu venitu anualu aprópe de 400 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acéstă statiune de parochu, au a-si asterne petitiunile lor instruite in sensulu statutului org. la subscrisulu pâna la terminulu indicatu.

Dev'a in 19 Febr. 1876.

Pentru comitetulu parochialu.
Ioanu Papiu,
protopresh.

(2—3)

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei de capelanu lãnga betránulu parochu Nicolau Briciu din Galatiu protopresbiteratulu Bistritiei, se deschide prin acést'a concursu in intielesulu inaltului ordinu consistoriale din 4 Septembrie 1875 nr. 2323 pâna in 28 Martiu a. c.

Cu acestu postu suntu impreunate urmatórele emoluminte:

Dela 60 case cáte 1 mertia cucuruza sfermatu, totu dela acelea case venitul epitrafirului si cáte 1/2 di de lucru.

Portiune canonica 5 jugere pamentu aratoriu 2 1/2 jugere fenatiu.

Cu acestu postu e impreunatu si postul de invetiatoriu cu unu salariu anualu de 100 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acéstă statiune, cá obligati de a implini tóte functiunile nepotincosului parochu suntu avisati a-si trimite concursele instruite amesuratu Statutului organicu pâna la terminulu prefriptu la comitetulu parochialu in Galatiu post'a ultima Bistriti'a.

Galatiu 26 Febr. 1876.

Comitetulu parochialu in intielegere cu oficiulu protopresbiteralu tractualu.

(2—3)

Ad. nr. 10 1876.

Concursu.

Pentru intregirea parochiei vacante Ighielu protopresbiteratulu Albei Iuliei se escrie concursu pâna la 21 Martie 1876. st. v. cându se va tîené si candidatiunea.

Emolumintele suntu:

1. Casa parochiala cu gradina de legumi.
2. Portiune canonica de 8 jugere 804⁰ in aratoriu si fenatiu.

3. Dela 114 familii cáte un'a ferdela de bucate, séu parte in mustu.

4. Dela 114 familii un'a di de lucru.

5. Stol'a usuata de parochulu reposatu.

Doritorii de a ocupá acéstă parochie au a-si asterne concursele lor conformu Statutului organicu pâna in terminulu susu indigitatu la subscrisulu.

Alb'a-Iuli'a 11 Februaru 1876.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Alesandru Tordasianu,
protopr. gr. or. de
Alb'a-Iuli'a.

(2—3)

Edictu.

Mari'a Georgiu Nanu din Hermanu in districtulu Brasiovului, de religiunea gr. or. care parasí aprópe de 3 ani pre legiuitulu ei barbatu Dimitrie Achimu Tom'a, si nu se scie unde se afla, se citéza prin acést'a a se presentá la subsemnatulu foru matrimonialu in terminu de unu anu si o di dela datulu subscrisu, cáci neinfatisindu-se se va pertractá actiunea barbatului si in absentia ei.

Brasiovu in 19 Febr. 1876.

Scaunulu protopr. gr. or. alu tractului II alu Brasiovului.

Ioanu Petricu,
protopopu.

(2—3)

Edictu.

Georgiu Lazaru din Feldiór'a de religiunea gr. or. carele a parasitu pre legiuit'a sea socia Mari'a Calbazu dela Martie 1865, si astadi nu se scie unde se afla, se citéza prin acést'a a se infatiosia la subsemnatulu foru matrimoniale, cáci de nu se va infatiosia in restempu de unu anu si o di dela datulu de fatia se va pertractá actiunea muierei sele si in absentia lui.

Brasiovu in 17 Ianuariu 1876.

Scaunulu protop. gr. or. alu tractului II alu Brasiovului.

Ioanu Petricu,
protopresbiteru.

(3—3)

Ad Nr. 92—1875.

Edictu.

Prin carele Aun'a Comanicu din Felmeru, in scaunulu Cohalmului, parasindu in modu ilegalu de mai multu tempu pre legitiimulu seu sociu de casatoria Moise Curchel, se citéza, a apare in restempu de unu anu inaintea forului matr. subscrisu, cáci la casu contrariu, pre basea protocolului luat de cátra oficiulu protopopescu, prin carele se inactiuneza pribegita, — in sensulu canónelor bisericeii resaritene, se va aduce sentintia meritória.

Cohalmu, 15 Februaru st. v. 1876.

Forulu judecatorescu bis. de I-a instan-tia gr. resarit.

Nicolau D. Mircea,
adm. prot.

2—3

Nr. prot. 10/1876.

Edictu.

Ilean'a lui Gavrilu Sioic'a din Bulzesci — Ctulu Zarandu — carea de mai multi ani au parasitu pre barbatulu ei Ioanu Sioic'a a Pascului fãra a se poté eruá leculu ubicatiunei ei; — prin acést'a se provóca resp. citédia a se presentá inaintea subsemnatului scaunu ppescu in terminu de unu anu si o di si anumitu pâna in 25 Ianuariu 1877 cáci la din contra procesulu divortialu intentatu asuprai se va pertractá si decide si in absentia ei.

Din siedinti'a scaunului ppescu gr. or. a Zarandului tîenuta la Bradu in 22 Ianuariu 1876.

Nicolau I. Miheltianu,
prot. gr. or. a Zarandului.

(3—3)